

ИХЪ ВСѢХЪ/ КРОВНЫХЪ СВОИХЪ ВЪ ЛѢТО ГОСПОДНЕ 1815-ГО ИЮНЯ/ 1-ГО ДНЯ
ВЪ ПЕРВОПРЕСТОЛЬНОИ СТОЛѢЦѢ МОСКВѢ.¹

Լուսանկ. 1

4. Եկեղեցու բմբուկի վրա, ներքուստ, շրջանաձև.
ԵԿԱՅՔ ԱՌ ԻՍ ԱՄԵՆԱՅՆ՝ ՎԱՍՏԱԿԵԱԼՔ ԵՒ ԲԵՌՆԱՒՈՐՔ ԵՒ ԵՍ ՀԱՆԳՈՒՑԻՑ ՋԶԵՋ:

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՐԵՋՄԱՆՈՑ

5. Դամբարան-կոթող, դորշավուն ավաղաքարից, քառակող, բրդաձև: Միջնամասում
քանդակված են թեավոր հրեշտակներ, արևելյան կողին՝ սափոր ծաղկեփնջով: Հարավային
կողին ուժրաձև քանդակ է, որի մեջ եղած սալաքարը պահպանված է: Պատվանդանի
արևմտյան մասում կերտված է բուսական զարդերով խորանիկ: Հյուսիսային սալաքարին՝ 15
սող.

Թ+Ք/ ՍՈՅՆ ԴԱՄԲԱ/ՐԱՆ ՂԵԹԵԱՆ ԿՈ/ՋԻ
ԱՋՆԻԻ Թ[Ո]/ՌԱՆ/ ԻՎԱՆԻՋԻ
ԲԱԺԱԿՆ ԷԱՌ/ ՄԱՆԿԱԿԱՆԻ,
ԱՄՕՔ ԵՐԷՔ ԸՆԴ/ ԵՐԵՄՆԻ,
ՍԱ Ի ԹԻՓԼԻՋ ՔԱՂԱՔ/ ԾՆԱՆԻ,
Ի ՆԱՀԱՆԳԻՍ ԳԱՅ ԺԱ/ՄԱՆԻ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՍՏ ԿԱՆՈՆԻ./
ԵԿԱՑ ՎԱՐՈՒՔ ԱՌԱՔԻՆԻ,
ՈՐԲՈՑ, ՏՆԱՆԿԱՑ ՕԳՆԻՋ ԳՏԱՆԻ
ՄԻՆՋ ՑԱԼՀՄԱՆ ՏԻՐԱԿԱՆԻ.
ԵԹՈՂ ՋԱՄ...ՋԿՆԻ
ԳՆԱՑ Ի ՏՈՒՆՆ/ ՑԱԻՏԵՆԻ,
ԱՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՂՔ Ի ՍՈՅՆ ՇԻՐՄԻ/
ՄԵԿ ՀԱՅՐ ՄԵՐԻԻ/ՏՈՒՔ ՈՂՈՐՄԻ:
1814 ԱՄԻ ՄԱՅԻՍԻ 1/ՄՕՍԿ/ՎԱ:

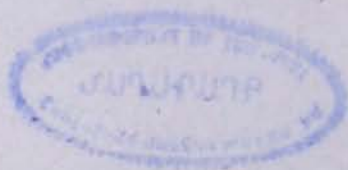
Ծանոթ. Արձանադրությունը վկայում է, որ հանդուցյալը Իվան Իվանիչ (Հովհաննես
Հայրապետյանց «Վեհադնի» թոռն է: Ցավոք, բնադրի հատկապես միջնամասը քայքայ-
ված է, թեև անխաթար է բովանդակությունը:

6. Տապանաքար, կարմիր դրանիտից, դադաղաձև: Հյուսիսային կողին՝ 3 սող.
ԱՅՍ ՏԱՊԱՆԱԿԻ ՄԷՋ ԱՄՓՈՓՎԱԾ Է ՄԱՐՄԻՆԸ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼՍԵՑԻ ԱՐԱՀԱՄՈՒ
ՄԱՀՏԻՍԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ/ ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ, ՈՐ ԾՆԱԻ 1824 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ 25 ՕԴՈՍՏՈՍԻՆ/ ԵՒ
ՀԱՆԳԵԱԻ Ի ՏԷՐ 1866 ԹՈՒԱԿ. 1 ՍԵՊՏ.

Արեւելյան կողին՝ 8 սող.

ԹԷ ԲԱՐԵԿԱՄՔ, ՋԵՋ ՊԱՏԱՀԻ
ԱՅՑԵԼ ԱՆԵԼ ԳԵՐԵՋՄԱՆԻՍ,
ՑԻՇԵՑԷԳ ԴՈՒՔ ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻ
ԱՆՀԱԻՍԱՐ ԿԵԱՆՔ - ԿԵԱՆՔ ԱՆԲԱՂԻՍ:
ՄԱՀ ԵՒ ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԵՋ ՍԵՊՀԱԿԱՆ,
ՍԱՀՄԱՆ ՄԱՐԴՈՑ Է ՄԵՌԱՆԵԼ,
ՍԱԿԱՅՆ Ի ՄԷՋ ՊԱՆԴԻՏՈՒԹԵԱՆ
ՔԱՆ ԱՄԵՆ ՄԱՀ Է ԱՌԱԽԵԼ:

¹ А. Базиянц, Р. Мартиросян, Обелиск, Ереван, 1993, с. 33.

Ծանոթ. Ռուսերեն արված է հիշառակագրության մասը:

7. Տապանաքար սե. գրանիտից, վրան խաչ: Հյուսիսային կողմին՝ 4 տող.

ԳԵՈՐԳ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ/ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼՑԻ/ ԾՆ. 1835 ԱՄԻ, ՀԱՆԳԵԱԻ Ի ՏԷՐ/22 ՕԳՈՍՏՈՍԻ 1905 ԱՄԻ:

Արեւելյան կողմին՝ Աշուղ Զիվանու առդերն են.

ԱՇԽԱՐՀՍ ՀԻՒՐԱՆՈՑ Է, ՄԱՐԴԻԿԸ ՀԻՒՐ ԵՆ,
ՈՐՊԷՈ ՅԱՃԱԽՈՐԴ ԾԱՐՈՒԷՇԱՐԱՆ
ԿՈՒԳԱՆ ՈՒ ԿԵՐԹԱՆ:

ՋԻՎԱՆ[Ի]

Լուսանկ. 2

8. Ապա՝ ռուսերեն 5 տող.

ЕГОРЪ ГРИГОРЬЕВИЧЪ /ХАЛАТОВЪ/ ИЗ Г. АЛЕКСАНДРОПОЛЯ,
ЭРИВАНСКОЙ ГУБЕРНИИ/ РОДИЛСЯ ВЪ 1835 ГОДУ,/ СКОНЧАЛСЯ 22 АВГУСТА
1905 Г.

9. Տապանաքար սե մարմարից, դադաղաձև, հյուսիսային կողմին՝ 3 տող.

ԸՆԴ ՎԻՄԱԻՍ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ԱՍՏՐԱԽԱՆԱՐՆԱԿ ԳԱՐՐԻԷԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ
ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԵԱՆՑ./ՎԱԽՃ. Ի 12 ՄԱՅԻՍԻ 1873 ԱՄԻ Ի ՀԱՍԱԿԻ 33 ԱՄԱՑ:

Նույնը՝ ռուսերեն, սակայն

ГАВРИИЛЪ АЛЕКСАНДРОВИЧЪ АЛЕКСАНДРОВЪ.

10. Կոթող սե գրանիտից, վրան՝ 6 տող.

ԸՆԴ ՎԻՄԱԻՍ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ/ ԱՍՏՐԱԽԱՆԱՅ ՀԱՅԱՋՆԻՈՅ/ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԻ
ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ/ ՄԱԼԱՖԵՅԵԱՆՑ./ ԾՆԵԱԼ Ի 10 ՄԱՐՏԻ 1808 ԱՄԻ/ ԵՒ ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ Ի 6
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1872:

Այնուհետև՝ ռուսերեն 4 տող. ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОКОИТСЯ ПРАХЪ

АСТРАХАНСКАГО АРМЯНИНА /АРТЕМИЯ ИВАНОВИЧА/ МАЛІАФЪЕВА (Շարունակությունը՝
ինչպես հայերենում):

11. Կոթույ սե մարմարից. կտր կիսասյուն, վերից և վարից քառակուսի պատվան-
դաններով, վրան՝ 6 տող.

Ի ՏԱՊԱՆԻՍ ՅԱՅՄԱԻԿ ԱՄՓՈՓԵԱԼ ԿԱՅ/ ՄԱՐՄԻՆ ՄՈՍԿՈՎԵՑԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԻ/ ՍԱՂԱԹԻԷԼ
ՊՕՂՈՍԵԱՆ ՍԱՂԱԹԻԷԼԵԱՆՑ, ՈՐ/ԾՆԱԻ Ի 1797 ԱՄԻ Ի 15 ՓԵՏՐՎԱՐԻ,/ ՀԱՆԳԵԱԻ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ
Ի 19 ՓԵՏՐՎԱՐԻ 1840 ԱՄԻ,/ Ի ՀԱՍԱԿԻ ԻՐԻ 43 ԱՄԱՑ:

12. Ապա՝ ռուսերեն տարրերակը.

ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОКОИТСЯ ПРАХЪ МОСКОВСКАГО КУПЦА/ САВЕЛИЯ
ПАВЛОВИЧА САВЕЛІЕВА.. շարունակությունը՝ ինչպես հայերեն ընագրում և՛ ГОСПОДИ,
ПРИИМИ ДУХЪ МОИ СЪ МИРОМЪ ԸՆԿԱԼ ՏԷՐ ՋՀՈԳԻ ԻՄ Ի ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ:

13. Տապանաքար սե գրանիտից, մեծ չափսի, վրան թեավոր խաչ և 5 տող.

ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ/ ԱՆՆԱՅԻ ԹԱԴԷՈՍԵԱՆ/ ՎԼԱՍԵԱՆՑ/, ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ 5 ՅՈՒՆԻՍԻ 1913
ԱՄԻ /84 ԱՄԱՑ:

Նույնը՝ ռուսերեն, միայն

АННА МАТВѢЕВНА/ ВЛАСОВА.

14. Տապանաքար նույնափայ, ավելի նեղ, վրան 5 տող.

ԱՍՏ Է ՏԱՊԱՆ/ ՄԱՐԻԱՄԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ/ ԱԼԷԽԻԱ/ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ Է 1903 թ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 29/
61 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿՈՒՄ:

Նույնը ուղևորեն, սակայն
МАРИЯ ГРИГОРЬЕВНА АЛЪЕВА.

15. Կոթող *սև գրանիտից, միջին խորանի մեջ՝ 1 տող.*
«ՏԷՐ. ԸՆԿԱԼ ԶՀՈԳԻ ԻՄ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՄԲ»

Ապա՝ 7 տող.
ԸՆԴ ՎԻՄԱԻ ՏԱՊԱՆԻՍ/ ՀԱՆԳՉԻ ՄԱՐՄԻՆ/ ԾԱՂԻԿ ՏԻԿԵՈՋ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ/
ՍԱՀԱՐԲԷԿԵԱՆՑ/, ՈՐ ԾՆԵԱԼ Ի 22 ՅՈՒՆԻՍԻ 1824 ԱՄԻ,/ ՎԵՐԱՓՈԽԵՑԱԻ ԱՌ ՏԷՐ Ի 19
ՄԱՅԻՍԻ/ 1865 ԱՄԻ:

16. *Այնուհետև ուղևորեն.*
ГОСПОДИ. ПРИМИ ДУХЪ МОЙ СЪ МИРОМЪ/ ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОКОИТСЯ/
ПРАХЪ ПОТОМСТВЕННОЙ/ ПОЧЕТНОЙ ГРАЖДАНКИ/ ФЕОДОСИ ИВАНОВНЫ/
САРБЕКОВОЙ. (*շարունակ. ինչպես հայերենում*).

17. Կոթողի հարավային կողմին՝ *մեկ քառյակ.*
ՀԱՅԵԱՑ ՅԱԹՈՒՈՅԴ ՅԱՅՍ ԽՈՆԱՐՀ ՇԻՐԻՄ,
ՈՒՐ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՐԿ ԶԻՍ ՎՃԻՌ ՈՒԵՐԻՄ,
Ի ԶԱՅՆ ՍՈՒՐԲ ՓՈՂՈՑ ՅԱՐՈ՝ ԶԻՍ ԱՍՏՈՒԱՄ,
ՄՈՅԾ ԸՆԴ ԻՄԱՅՆՈՑ Ի ՅԱՐԿ ՔՈ ՓԱՌԱՑ:

18. Տապանաժար *սպիտակ մարմարից, դաճաղաձև, վրան ըուսական զարդերով խաչ.*
հարավային կողմին՝ 5 տող.

ՅՈՅՍ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ / ՖՕՆ-ԲԼԷԽ / Ի ՏԱՆԷ ՍԱՀԱՐԲԷԿԵԱՆՑ/. 22 ՅՈՒՆԻՍԻ 1884 ԱՄԻ-27/
ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1908 ԱՄԻ:

Ասորե՝ ուղևորեն.
НАДЕЖДА МОИСЕЕВНА/ ФОНЪ-ВЛЕХЪ/ УРОЖДЕННАЯ СААРБЕКОВА (*շարունակ. ինչպես
հայերենում*).

19. Կոթող. *եղծված է անուշ-աղաւանդ, հարավային կողմին՝ 4 տող.*

Ա՛Խ, ՈՎ ԱՆՑԱՒՈՐ ԱՇԽԱՐՀ ՅԱՅՍ ԱՆԽՕՄ՝
ՕՏԱՐ ԿԱՄ ԾԱՆՕԹ ԵՂԲԱՅՐ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ,
ՇԱՐԺԵԱՑ ՕՆ, Ի ԳՈՒԹ ԱՆԲԱՂԻ ՄԵՌԵԼՈՅՍ,
ԿԱՐԴԱ ՄԻ ԲԵՐԱՆ «ՈՂՈՐՄԵԱ ՀՈԳԻՈՅՍ»:

20. Կոթող *սև գրանիտից, ծայրամասում երկտեղյա խաչ, հարավային կողմին՝ 4 տող.*
ԱՍՏ ՀԱՆԳՉԻ ՄԱՐՄԻՆ ՄՈՎՍԻՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻԻՆԵԱ/Ն ՍԱՀԱՐԲԵԿՈՎԱՑ ԱՍՏՐԱՆԱՆՑԻՈՅ,
ՈՐ/ԾՆԱԻ Ի 1792 Ի 10 ՓԵՏՐՎԱՐԻ ԵԻ ՀԱՆԳԵԱԻ Ի ՔՕ / Ի 9 ՍԵՊՏ. 1839 ԱՄԻ Ի ՄՈՍԿՈՎ:

21. *Ապա՝ ուղևորեն 5 տող.*
ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОКОИТСЯ ПРАХЪ/ ВРЕМЕННОГО МОСКОВСКАГО КУПЦА/
МОИСЕЯ АРТЕМЬЕВИЧА/ САРБЕКОВА. ДНЯ ЖИТІЯ ЕГО ВЫЛО 47 ЛѢТЪ.

22. *Նույն կոթողի հյուսիսային կողմին՝ 8 տող.*
ԶԻՔ ԱՅԼ ԻՄ ՅԵՐԿՐԻ ՄԽԻԹԱՐՈՒԹԻԻՆ,
ՀԱՆԳՈ ՎԱ[ՅՐ] ԵՐԿԻՐ ԴՈՒ ԻՄ ՄԽԻԹԱՐ,
ՈՒՐԱՑԱԻ ԶԻՍ ՆԱ-ՀՈԳԻՍ ԿԵՆԱՐԱՐ,
ԶԱՅԼ ՈՔ ՄԻՐԵԱՑ ՆԱ ՅԷԻՆ ՏԱՐԱԻ ՏՈՒՆ,
ՈՉ ԹՈՂՑԷ ՆԱ ԶԻՍ, ՆՈՐԱ ԻՄՍ ԿԷՍ,

ԱՌ ՔԵՋ Ի ՊԱՀԵՍՏ ԵԿԻ ՄԱՅՐ ԲԱՐԻ.
ԵԿԵՍՑԷ ԱՐՔԱՅ-ՅԱՐԵԱՅՑ Ի ՀԱՆԴԷՍ,
ՄԻԱՑՈՅՑ ԸՆԴ ՆԱ-ԵԻ ԻՆՁ ԵՐԱՆԻ:

Արեմայան կողին՝

ГОСПОДИ, ПРИМИ ДУХЪ МОИ СЪ МИРОМЪ.

23. Տապանաբար սև գրանիտից, վրան խաչ, որի ներքևում 7 առդ.

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ /ՄԱՐԻԱՄ ՍԻՄՕՆԵԱՆ/ ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ/, ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ /1883 ԱՄԻ/ Ի 25 ՄԱՅԻՍԻ /ՄՈՍԿՈՒԱ:

Հյուսիսային, արևելյան և հարավային նիստերին՝ 4 առդ.

МАРИЯ СЕМЕНОВНА ХАЛАТОВА/. /, УРОЖДЕННАЯ СААРБЕКОВА/ РОД. ВЪ 1853
ГОДУ. СК. 25 МАЯ 1883 ГОДА.

24. Կոթող կարմրավուն գրանիտից, վրան՝ 4 առդ.

ԵՂԻՍԱԲԷԹ ԳԷՈՐԳԵԱՆ /ԱՐԳԱՐԵԱՆՑ./ ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ Ի 2/ ԱՊՐԻԼԻ 1906 ԱՄԻ Ի ՀԱՍԱԿԻ 84
ԱՄԱՑ:

Նույնը ռուսերեն. միայն՝

ЕЛИЗАВЕТА ЕГОРОВНА АВКАРОВА.

25. Տապանաբար կարմիր գրանիտից, վրան խաչ, որի ստորե՝ 3 առդ.

ԳԱՅԻԱՆԷ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆՑ/, ՎԱԽՃԱՆ. 17 ՀՈԿՏ. / 75 ԱՄԱՑ:

Հյուսիսային կողին՝

ТАТЬЯНА ИВАНОВНА ИВАНОВА, շարունակ. ինչպես հայերենում:

26. Կոթող գորշ գրանիտից, պառավանդանի վրա՝ 7 առդ.

ДВОРЯНИНЪ ИВАНЪ МАКАРОВИЧЪ /КАЛУСТОВЪ/ И СУПРУГА ЕГО/ ЕЛИЗАВЕТА
ОСИПОВНА/ РОЖДЕННАЯ КАРХАНОВА/ СКОНЧАЛИСЬ 14 ФЕВР. 1846Г./ И 20
АПРЕЛЯ 1852 Г.

27. Կոթող գորշ գրանիտից, քառակող, արևելյան կողին՝ 6 առդ.

ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ/ПОГРЕБЕНО ТѢЛО МОСКОВСКАГО КУПЦА/ КАЛУСТА
ОСИПОВИЧА/ КАРИВОВА/ СКОНЧ. 1882 Г. ДЕКАБРЯ 19 ДНЯ/ 72 ЛѢТЪ.

28. Կոթող սև գրանիտից, պառավանդանի հյուսիսային կողին՝ 6 առդ.

ԸՆԴ ԱՅՍՈՒ ՎԻՄԱԻ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ՎԱՃԱ./ՌԱԿԱՆԻՆ ՄՈՍԿՈՎՈՒ ՊԵՏՐՈՍԻ
ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ/ՍԱԴՈՎՆԻԿՈՎԻ/, ՈՐ ՀԱՆԳԵԱԻ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԵՐԹԱՆԱՍՈՒՆ ԱՄԱՑ/ ՀԱՍԱԿԻ
ԻՐՈՅ, ՅԱՄԻ ՏՆ 1847/ Ի 26 ՅՈՒԼԻՍԻ:

29. Հսկառակ կողին՝ ռուսերեն 6 առդ.

ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОКОИТСЯ ПРАХЪ/ МОСКОВСКАГО КУПЦА ИЗЪ АРМЯНЪ/
ПЕТРА КИРИЛОВИЧА САДОВНИКОВА, СКОНЧАВШАГОСЯ [В] 1847ОМ ГОДУ/ ПОЛЯ
26^О ДНЯ/ ОТЪ РОДУ ЖЕ ЕМУ ВЫШЛО 70 ЛѢТЪ.

30. Կոթող սև գրանիտից, ծաղկամանի ձևով, հյուսիսային կողին՝ 7 առդ.

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼՍ ԱՅՍ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՕՖԻ/ՅԵՐ ՍԱՐԳԻՍ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԳԱԼԸՍ/ ՏԵԱՆ Ի
ՏՈՀՄԷՆ ԲՕՐԱՂԱՆԵԱՆՑ/, ԾՆԵԱԼ Ի ՂԱԼԱՐ Ի 1/ ՅՈՒՆՎԱՐԻ Ի 1806 ԱՄԻ/, ՓՈԽԵՑԱԻ ԱՌ
ՏԷՐ Ի ՀԱՍԱԿԻ ԻՐԲԵԻ 37 ԱՄԱՑ Ի 1 ՅՈՒԼԻՍԻ, 1841 ԱՄԻ/. ԸՆԿԱԼ ՏԷՐ/, ԶՀՈԳԻ ԻՄ Ի
ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ:

31. Արևելյան կողին՝ 6 առդ.

ПОДЪ СИМЪ КАМНЕМЪ ПОГРЕЕНО ТѢЛО КИЗЛЯРСКАГО ИЗЪ ДВОРЯНЪ
ПРАПОРЩИКА/ СЕРГѢЯ ИВАНОВИЧА/ КАЛУСТАГО-БОРАГАНЦОВА/ РОДИВШАГОСЯ
ВЪ 1806 Г. 1 ГЕНВАРЯ/ СКОНЧАВШАГОСЯ ВЪ МОСКВѢ 1 ІЮЛЯ 1841/Г. ЖИТІЯ ЕГО
БЫЛО 36 ЛѢТЪ И 6 МЦОВЪ.

32. Հարավային կողմն՝ 10 տող.

ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ԱԶՆՈՒԼԿԱՆԻ,
ՈՐ ՍԻՐԵԱՑ ԶԱՍՏՈՒԱԾ Ի ԿԵԱՆՍ ԻՒՐ ՀԱՄԱՌԻՆ
ԵԼԻՑ ԶԻՒՐ ԸՆԹԱՑՍ ԵՒ Ի ԶԱՅՆ ՀԱՍՏԶԻՆ,
ՓՈԽԵՑԱԻ Ի ԴԱՍՍ ԱՐԴԱՐՈՑ ՎԵՐԻՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՀԱՐԱԶԱՏ ՈՐԴԻ՝
ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ԿԱՅԱԵՐԷ ԱՍՏ ՅԵՐԿՐԻ,
ԶԻ ԾԱՌԱՅ ԷՐ ՍԱ ՏԵԱՌՆ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ
ԸՍՏ ԻՒՐՈՑ ԱՐԴԵԱՆՑ ԱՌ ԽՈՅՐ ՊՍԱԿԻ,
ՈՎ ԶԻՒՐԴ ՔԱՂՑՐԻԿ ԲԱՐԲԱՌ ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ
ՅԱՐՈՒՍՅԷ ԶՍԱ ՅԱՒՈՒՐՆ ՎԵՐԶԻՆ:

33. Տապանաքար ստիտակ մարմարից, գերեզմանոցի հյուսիսային մասում, վրան խաչ, ստորև՝ 5 տող.

ՈՒՍՈՒՑԶԱՊԵՏ-ՀԱՅԱԳԷՏ / ԿԱՐԱՊԵՏ / ԿՈՍՏԱՆԵԱՆ / . ԾՆ. 14-Ն ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1849 Թ / , ՎԱԽՃ. 1-Ն ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1920 Թ.

Ծանոթ. Ականավոր Հայագետ, մանկավարժ Կ. Կոստանյանը ծնվել է (ըստ ՀՍՀ-ի՝ 1853թ.) Ալեքսանդրապոլ քաղաքում: Սովորել է Պետերբուրգի կայսերական Համալսարանի արևելյան լեզուների ֆակուլտետում: Աշխատել է իրրե ուսուցիչ էջմիածնի Գեորգյան ճեմարանում (1878-1883, 1885-91), ապա որպես տեսուչ Թիֆլիսի Ներսիսյան դպրոցում (1891-1894) և զարձյալ Գեորգյան ճեմարանում (1894-1899, 1902-1905): 1911-1920 թթ. իրրե տեսուչ և գասախոս է եղել Մոսկվայի Հազարյան ճեմարանում: Թողել է Հարուստ գրական ժառանգություն (մասամբ անտիպ). կազմել է գրարարի գասադրքեր, հրատարակել է բաղմաթիվ ուսումնասիրություններ Գրիգոր Մազիսարոսի, Ստեփանոս Օրբելյանի, Գրիգորիս Աղթամարցու, Մկրտիչ Նազաչի, Հակոբ Կարնեցու և այլոց մասին: Նրա գրչի արգասիք է «Վիմական տարեգիրը», որ լույս տեսավ 1913 թ. Պետերբուրգում Ն. Մառի ուսերեն ընդարձակ առաջարանով (տես ՀՍՀ, հ. 5, Երևան, 1979, էջ 620):

Լուսանկ. 3

34. Տապանաքար սև գրանիտից, նախորդից շուրջ 3 մ դեպի աջ: Վրան ուռուցիկ խոշոր տառերով՝ 4 տող.

ԳՐԻԳՈՐ ԱԻԵՏԻՔԵԱՆ / ԶԱՆՇԵԱՆՑ / , ԾՆ. 17 ՄԱՅԻՍԻ 1851 ԱՄԻ / , ՎԱԽՃ. 17 ՅՈՒԼԻՍԻ 1900 ԱՄԻ:

Ապա՝ ուսերեն նույնպես 4 տող.

ГРИГОРИЙ АВЕТОВИЧЪ/ ДЖАНШИЕВЪ/, РОД. 17 МАЯ 1851 ГОДА,/ СКОНЧ. 17 ИЮЛЯ 1900 ГОДА.

Ծանոթ. Մեծանուն Հրապարակախոս և լրագրող Գրիգոր Զանչյանցը (Զանչիե.) ծնունդով Թիֆլիսից էր: Տեղափոխվելով Մոսկվա՝ սովորել և ավարտել է Հազարյան ճեմարանի գիմնազիան, ապա՝ Մոսկվայի Համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը (1874 թ.): Նրա սշխատություններից առավել հայտնի է «Մեծ ռեֆորմների գտնադրումը» պատմա-հրապարակախոսական ուսումնասիրությունը: «Հայկական հարցը Թուրքիայում» գրքույկում (1893 թ.) նա շեշտում է. որ Հայկական հարցը պեաք է լուծել... «իրավունքի, արդարության, մարդասիրության պահանջների համաձայն»: 1895-1896 թթ. Հայեան հոտորածների կապակցությամբ նախաձեռնել, կազմել և հրատարակել է «Եզրայրական օգնություն Թուրքիայի տառապող Հայերին» երկհատորանոց աշխատությունը (1897-

1898 թթ.), որտեղ հանդես են եկել մի շարք անվանի ռուս մտավորականներ:

Գր. Զանչյանցը «Ռուսկիե վեդոմոստի» թերթի հրատարակիչ-խմբագիրներից էր: Գրել է ռուսերեն (տես Հ. Ս. Հ., հ. 9, էջ 477, տես նաև «Իրան-Նամե» 1997, N3 - ակադ. Գ. Ղարիբջանյանի հոգևածը):

Լուսանկ. 4

Խալաթյանների տոհմական դամբանատուն

35. Տապանաքար, սև գրանիտից, շրջափակված երկաթե ձողերով, վրան՝ 4 տող.
ԿԻՐԱԿՈՍ ԲԱՆՇԵԱՆ /ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ./ ՎԱԽՃԱՆՈՒԵՑ Ի ՄՈՍԿՈՒԱ./ 27-ԻՆ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1910Թ.

Հարավային կողմին՝ 2 տող.
НИКОЛАЙ БОРИСОВИЧЪ/ХАЛАТОВЪ/

Հյուսիսային կողմին՝ նույնպես 2 տող.
РОД. 3 ЯНВАРЯ 1851 ГОДА./ СКОНЧ. 27 ОКТЯБРЯ 1910 ГОДА.

36. Տապանաքար, նույնատիպ: Վրան՝ 5 տող.
Ի ՅԻՇԱՏԱԿ /ՄԵՀՐՈՒԺԱՆ / ԲԱԽՇԵԱՆ./ ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ / ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ / 1903 ԱՄԻ Ի 4 ՄԱՐՏԻ / ՄՈՍԿՈՒԱ:

Հյուսիսային կողմին՝
МИРОНЪ БОРИСОВИЧЪ ХАЛАТОВЪ

Հարավային կողմին՝
РОД. 7 ФЕВР. 1846 Г., СКОНЧ. 4 МАРТА 1903 Г.

37. Տապանաքար նույնատիպ. վրան՝ 7 տող.
Ի ՅԻՇԱՏԱԿ / ԿԵԿԷԼ / ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ./ ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ / 1907 Թ./ 10 ՅՈՒԼԻՍԻ / ՄՈՍԿՈՒԱ:

Հյուսիսային կողմին՝
СКОНЧАЛАСЬ 10 ИЮЛЯ 1907 Г.

Հարավային կողմին՝ 2 տող.
ЕКАТЕРИНА АЛЕКСЪЕВНА/ ХАЛАТОВА.

38. Տապանաքար նույնատիպ: Վրան՝ 7 տող.
Ի ՅԻՇԱՏԱԿ/ԲԱԽՇԻ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ/ԽԱԼԱԹԵԱՆՑ./ՎԱԽՃԱՆ/ԵԱԼ, 1896 ԱՄԻ Ի/26 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ/ ՄՈՍԿՈՒԱ:

Հյուսիսային կողմին՝ БАХШИ КИРИЛЛОВИЧЪ/ХАЛАТОВЪ./
Հարավային կողմին՝ РОД. 14 МАЯ 1814 Г./ СКОНЧ. 26 НОЯБРЯ 1896 Г.

39. Երեք մատուռ-գամբարաններ, գորշ ավազաքարից: Հյուսիսային կողմին՝ կարմրավուն գրանիտից, գմբեթավոր: Սրա հյուսիսային պատին՝ 8 տող.

ԳԷՈՐԳ/ԲԱՆԱՆԵԱՆ./ ՄԵԱԻ / ՌՊԼԴ (1834)Թ. ՓՐԿՁԻ Ի ԺԱ.(11) ՄԱՐՏԻ/Ի ՂԱԼԱՐ./ Ի ՏԷՐ ՀԱՆԴԵԱԻ / ՌՊՂԷ (1897)Թ. ՓՐԿ [ՁԻ], Ի Դ (4) ՅՈՒՆԻՍԻ:

Հարավային կողմին՝ 4 տող.
ГЕОРГИ ИЛЫЧЪ/ КАНАНОВЪ./ РОДИЛСЯ 1834 ГОДА ВЪ КИЗЛЯРЪ./ СКОНЧАЛСЯ/ 1897 ГОДА 4-ГО ИЮНЯ.

Մանոթ. Հայտնի մանկավարժ, պատմաբան, հասարակական գործիչ Գևորգ Քանանյանը ծնվել է 1834 թ. Ղալարում (ըստ տապանազրի): Ավարտել է Սաավրոպոլի գիմնազիան (1854թ.), ապա՝ Մոսկվայի կայսերական համալսարանի պատմա-լեզվագրական ֆա-